

ШАНОВНІ ДРУЗИ!

Дуже ймовірно, що перше слово, яке ви вимовили в житті – **фемінітив**. Адже це не лише слова на позначення професійної приналежності жінок, а й слова, що позначають сімейний стан, як, приміром, сестра, онучка, мама.

Відколи почали так говорити

Набувати поширення в Україні фемінітиви почали наприкінці ХХ століття, хоча до 1973 року їх можна було зустріти в безлічі матеріалів.

Причину зникнення лінгвісти вбачають у русифікації української мови та письма.

Чому потрібно вживати фемінітиви

➤ Щоб робити жінок «видимими» у мові. Це сприятиме успішності жінок та, в перспективі, економічному процвітанню держави.

➤ Щоб звикало вухо. Все незвичне людей зазвичай лякає, тож треба робити ці слова більш вживаними.

➤ Щоб виправити історичну несправедливість. Із 30-х років почалася серйозна русифікація. Система російської мови інша, там немає 13 суфіксів для утворення фемінітивів. Їх лише чотири, і більшість з них має додаткову негативну конотацію, інше значення. Наприклад, «генеральша» (рос.) – це не жінка, що обіймає цю посаду, а дружина генерала.

➤ Це цілком природний процес, що мовна норма змінюється, відповідаючи на запити ХХІ століття, у якому, жінки та чоловіки мають рівні права за Конституцією.

Що робити, якщо є сумніви щодо правильного творення, вживання та написання фемінітиву?

➤ Слід перевірити, чи є таке слово в словнику. Якщо ж у словнику ви не знайшли цього слова, можна спробувати створити його самостійно.

➤ Починайте з суфікса **-к-**, він найбільш універсальний для утворення назв осіб жіночої статі.

➤ Якщо ви його додали і здається, що слово звучить все одно неоковирно – спробуйте інші суфікси.

Наприклад, **-иц-** (засновниця, науковиця) або **-ин-** (мисткиня, шефиня).

➤ Можна перевірити себе у словничку фемінітивів. Щоправда, він не надто чисельний, багатьох слів тут може просто не бути.

Тож фемінітиви – потреба часу, а свідоме їх вживання – це повернення в правильне мовне русло, що впливає передусім на вирішення гендерних проблем суспільства.

Бібліографія:

Береза, Т. Гарна мова - одним словом [Текст] : словник вишуканої української мови / Тарас Береза. – Львів : Априорі, 2019. – 420 с.

Пономарів, О. Українське слово для всіх і для кожного [Текст] / Олександр Пономарів ; [передм. І. Дзюби]. – Київ : Либідь, 2013. – 360 с. : портр.

Сербенська, О. Культура усного мовлення [Текст] : практикум : навч. посіб. для вузів / О. Сербенська. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 214 с.

Нікішина, В. І. Фемінітиви в українській мові: традиційні словотвірні форми чи виклик сучасності? [Текст] : філологічні студії / В. І. Нікішина, О. О. Румянцева-Лахтіна // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2020. – № 31/33. – С. 63-67.

Контактна інформація:

м. Київ, вул. Кубанської України, 22
тел. для довідок:
(044) 518-46-27

імейл: library.oliynika@ukr.net

вебсторінка: <http://desnabib.kiev.ua>

<https://www.facebook.com/%D0%91%D1%96%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%B0-%D1%96%D0%BC-%D0%A1-%D0%9E%D0%BB%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0-113835250394184/>

Чекаємо на Вас:

Понеділок - четвер з 11:00 до 19:00

П'ятниця - субота з 11:00 до 18:00

Неділя – вихідний день

Останній день місяця –
санітарний день

Пам'ятка підготовлена за матеріалами фондів бібліотек ЦБС Деснянського району.

Централізована бібліотечна система Деснянського району м. Києва

Бібліотека ім. С. Олійника

Фемінітиви в повсякденному житті

ПАМ'ЯТКА
за проектом
«Рівні можливості»

Київ, 2021